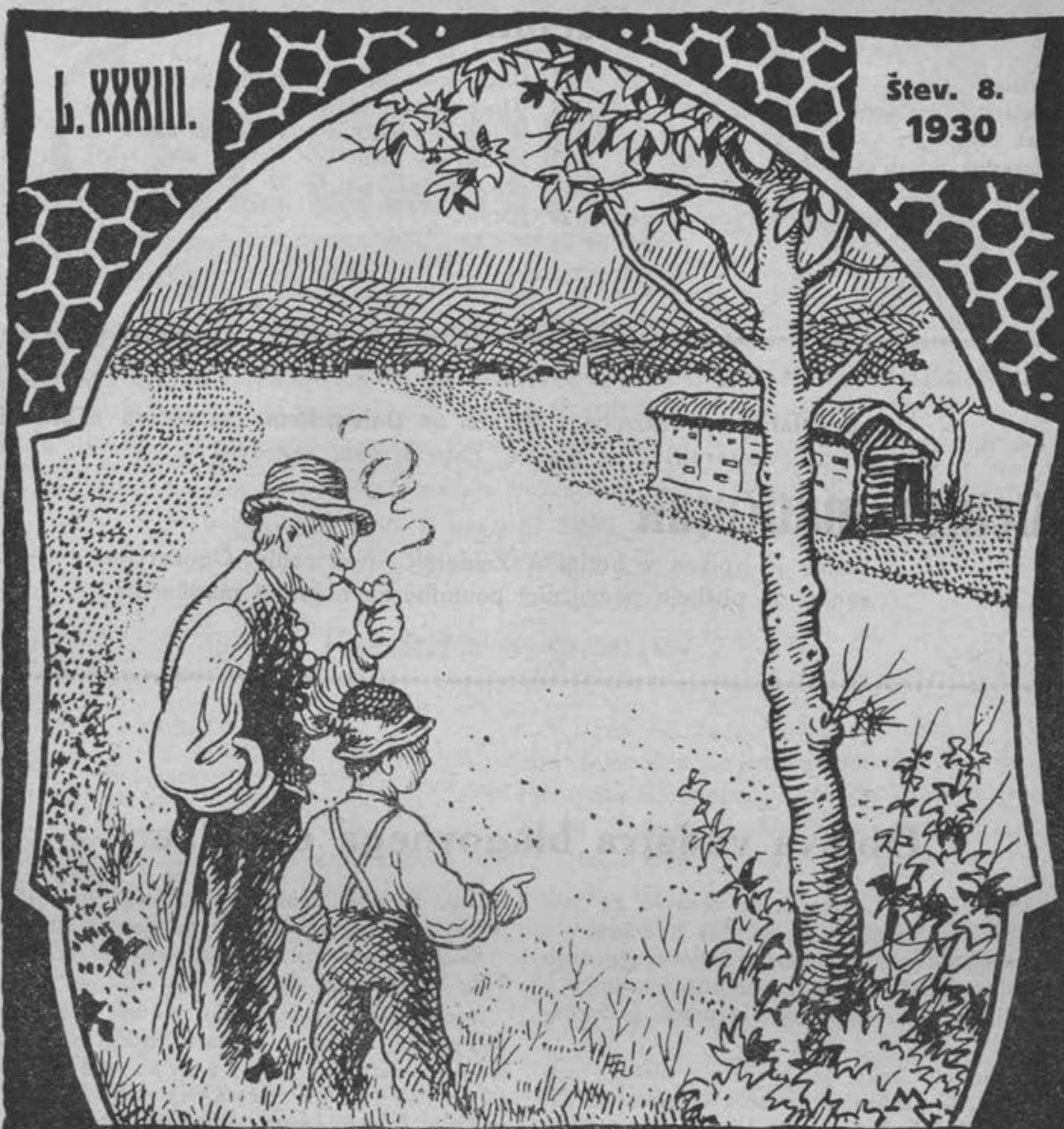

L. XXXIII.

Štev. 8.
1930

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Toplota v panju	113	Ljubljanska mestna trošarina na med	121
Čebelarstvo v Kamniškem okraju	114	Opazovalne postaje	122
Kmet čebelar	115	Poročilo o nadaljevanju občnega zbora	123
Neumestno prikrievanje	116	Društvene vesti	125
Mesečna navodila	118	Podružnične vesti	126
Kako namerava društvo olajšati prodajo medu	120	Drobiž	127

»Čebelarska podružnica v Ribnici na Dolenjskem« namerava napraviti lastno vzrejevališče za matice. Zato bi dala napraviti

Kleinov matičnjak

kakor je opisan v knjigi A. Žnideršič »Naš panj«. Opozarjamo interese, da pošljejo podružnici ponudbe za napravo matičnjaka.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

Širši odbor »Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani« je na seji dne 20. junija t. l. soglasno sklenil, da poveri vodstvo blagovnega oddelka Adolfu Arku, ravnatelju jetnišnice v Ljubljani in bivšemu društvenemu podpredsedniku.

Ravnatelj Arko se je vabilu širšega odbora glede prevzema vodstva blagovnega oddelka odzval, dasiravno s težkim srcem. Blagovni oddelek v sedanjih okoliščinah prevzeti in uspešno voditi namreč ni lahka stvar, kajti premoženje blagovnega oddelka je za njegov procvit nezadostno. Vrh tega se bo zara i preselitve v lastni lokal in zaradi najetja stalnega prodajalniškega osobja režija znatno zvišala.

Kljub temu bo vodstvo blagovnega oddelka z vsemi močmi stremilo za tem, da se gmotno stanje blagovnega oddelka po možnosti izboljša. To mu bo pa le mogoče s pomočjo vseh cenjenih društvenih članov brez izjeme, ako bodo ti toliko zavedni, da bodo kupovali vse čebelarske potrebščine edinole pri »svojem« blagovnem oddelku. Čim več prometa bo imel oddelek, tem lažje bo uspeval in tudi zniževal cene blagu.

Blagovni oddelek bo pa p. n. društvenim članom zato postregel le s prvovrstnim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah, kar iz-

pričuje že novi cenik čebelarskega orodja in potrebščin, ki je natisnjen na drugem mestu.

Blagovni oddelek je odprt vsak delavnik od 8 do 12 in od 14 do 18.

Vse dopise, ki se tičejo nakupa orodja in potrebščin, odnosno prodaje voska in medu, je naslavljati na »Blagovni oddelek čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, Vošnjakova ul. št. 4., ki ima tudi lastni čekovni račun št. 15.645. Čekovne položnice blagovnega oddelka se torej ne smejo uporabljati za plačila »Upravnemu oddelku«, ki ima svoj čekovni račun in v osebi g. tajnika Dermelja svojega blagajnika. Za odgovor je pismu priložiti znamko!

Blagovni oddelek je tudi že pričel s posredovanjem prodaje medu društvenih članov. Ker je vodji blagovnega oddelka zaradi pre-zaposlenosti sedaj še nemogoče voditi to posredovalnico, je nje vodstvo iz velike ljubeznivosti in naklonjenosti društvu prevzel sam predsednik društva, g. prof. Josip Verbič, ki bo izdal v tem pogledu potrebna navodila.

V kratkem bomo dobili prav lične nove posode za med »Slovenija« iz zunaj pozlačene pločevine in gladkim robom pri odprtini za pokrov. Cena tem posodam bo Din 4— za ½ kg, Din 5— za 1 kg in Din 12— za 5 kg.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarске potrebnosti: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1930. / Številka 8.

Letnik XXXIII.

Toplota v panju.

Iv. Jurančič.

Stoj solncece, stoj!
Kaj bilo brez tebe bi zemejsko lice?
Brezkončne ledene temnice,
če neha tvoj soi.

sa narava se vzbuja in drami, ko se spomladi solnce više in više dviga ter pošilja dan za dnevom toplejše žarke na zemljo. Vse stvarstvo željno sprejema toploto. Ljudje, živali, rastline, vse potrebuje blagodejne toplote. Celo zemlja sama, dasi ni živo bitje, potrebuje toplote, saj brez nje ne more dajati rastlinam živeža, hranilnih snovi, ker so mrzle, neraztopljive. Ako torej vse, »kar leze in gre«, želi in potrebuje toplote, kaj šele čebelica, ki je tako majčkена, tako nežna, da že pri toplini $+8^{\circ}\text{C}$ v nekoliko minutah otrpne in se ne more gibati. Posamezna čebela se sama ne more ogrevati, oziroma si zvišati svoje toplote, ki se navadno suče okoli 1 do 2°C nad toplino zraka, v katerem živi. Le vsa čebelna družina si more toploto proizvajati, jo na potrebni višini vzdržati ter v sili vsakemu mrazu kljubovati, seveda dokler ji ne manjka živeža.

V zimskem času, dokler v čebelni družini delovanje do malega miruje, je v panju (gnezdu) toplina $+15$ do 20°C , v poletnih mesecih, kadar čebele zalego goje in vosek pote, pa je $+35$ do 37°C . Ta potrebna toplota pa se ne tvori sama od sebe, zlasti ne pozimi in v hladnejših časih. Čebele si narejajo in vzdržujejo toploto na potrebni višini z dihanjem, gibanjem in uživanjem, torej s telesnim naporom in s porabo živeža. Čim bolj deluje zima na čebele, tem več potrošijo živeža in telesnih moči.

To dejstvo je pomenljivo za prakso. Ako čebele trpijo veliko mraza, morajo več uživati in se več gibati, da vzdržijo toploto na pravi višini. Kadar je v prosti naravi mraz do -20°C , v panju pa čebele zahtevajo $+20^{\circ}\text{C}$, morajo vzdržati razliko 40°C . To provzroča gotovo veliko napora. Zaradi tega mnogo čebel oslabi ter že pozimi umrje, druge si pa zaradi preživahnega gibanja v zimski gneči obrabijo krila in dlačice ter so na pomlad za delo nesposobne.

Razumen čebelar skrbi, da so čebele vsestransko dobro zavarovane proti mrazu, vetrovom in prepihu. Zato so potrebni

dobro narejeni panji, ki drže toploto, ki si jo čebele s težkim naporom in na stroške živeža proizvajajo. Tudi p a n j e v o d n o — na to čebelarji največkrat pozabljajo — naj bo proti mrazu zavarovano s tem, da so panji postavljeni na toplo podlago, obloženo s slabimi prevodniki toplote. S tem mnogo čebel obvarujemo prezgodnje smrti, sebi pa prihranimo precej medu, ki bi ga čebele porabile za »kurivo«.

Nekateri se boje, da bi čebel pretoplo ne odeli. Ta strah je prazen. Čebele si ne bodo več toplote narejale, nego jim je treba. Odeja, oziroma panjeva stena, naj bo še tako debela, pa ne proizvaja nič toplote, ona le toploto ohranja, zadržuje, da se ne izgubi. Čebelar torej glede odevanja ne stori nikdar preveč, pač pa mnogokrat premalo. V poletnem času se toplota v panju le redkokdaj preveč zviša. Krivi so kaki izredni dogodki, n. pr. razburjanje, vznemirjanje, pomanjkanje zraka, slučajno zamašenje žrela ali če imajo panji preveč solnčne vročine itd. Tedaj se seveda toplota zviša nad normalno stopnjo in čebele prenehajo delati, vosek se topi, satje se ruši in — življenje družine je blizu konca.

So čebelarji, ki vse odeje kar naenkrat odmečejo, kakor hitro sneg le nekoliko lukenj pokaže, rekši: zdaj je že toplo. To je napačno. Prav proti koncu zime in še spomladi čebele toploto najbolj potrebu-

jejo, ker se z vsakim dnevom zalega množi, čebel za ogrevanje je vsak dan manj, vreme pa, zlasti aprila in celo maja meseca kaj rado pokaže zimsko lice. V marcu in aprilu panje le še topleje odenimo, da čebele gnezda preveč ne skrčijo ter zalege ob krajih ne zapuste.

Vse družine nikdar enako ne prezimijo, četudi smo jih jeseni popolnoma enako oskrbeli. Tu ali tam se spomladi pokaže kak »slabejši«. Preglejmo ga! Ako ima brezhibno matico in dovolj živeža, mu vzemimo nekoliko nezasedenih satov, prostor zožimo ter ga prav toplo odenimo! Samo pomnožena toplota ga bo podprla, da bo kmalu drugim precej enak.

Tudi maja meseca je še odeja, vsaj blazina za oknom čebelam prav ugodna. Novo vsajenemu roju denem takoj blazino k oknu, ker potrebuje obilo toplote, da more vosek pridelovati in satje staviti, čebel pa lahko toliko več na pašo izletava, ker jih je v panju manj treba za ogrevanje. Prav tako položim izrojencu blazino, ker je ob rojenju izgubil veliko čebel, ostale pa ne bi mogle obilne zalege dovolj ogrevati.

Izkušnja, dragi čitatelj, te bo poučila, v kolikor so te moje vrstice upoštevanja vredne. Bodi pa uverjen, da se tvojim čebelam ne bo nikdar slabo godilo, niti jih ne bo zračni mraz prehudo mučil, ako jih bo ogrevala tvoja srčna toplota: ljubezen.

Čebelarstvo v Kamniškem okraju.

I. Mayer v Dobu.

VI. Zasavje.

o večini ne leži Zasavje v Kamniškem okraju, dasi je bilo šele pred kratkim izločeno iz nje — ga in prideljeno Ljubljanski okolici. V prejšnjem odstavku omenjeno gričevje pada polagoma proti jugu in je precej členovit svet z lepo dolino ob Savi. Od Bistrice se vrste

občine Dragomelj, Ihan, Dol, Dolsko in vas Sv. Križ, ki pa že spada v Velikovaško občino, ležečo že v Litijskem okraju.

Vse Zasavje meri nekaj nad 45 km² ter je za slabo polovico gozdnato. Je pa zelo mešan gozd: borovje, smreka, jelka, bukovje, kostanj itd. Pod drevjem se ugodno razvijajo grmovje, robidovje in gozdna zelišča. Ugodna lega in lepe košenice zelo ugodno vplivajo na razvoj čebel. Dolina

	Okoliš	Število čebelarjev	Kranjci	A.-Ž.	Drugi panji	Skupno
1.	Ihan	12	49	8	4	61
2.	Dol	16	131	103	10	244
3.	Dolsko	15	86	31	—	117
4.	Sv. Križ	16	110	27	7	144
	Skupno	59	376	169	21	566

sama je pokrita s prostfanimi njivami, ki na jesen opojno dehte od obilega ajdovega cvetja. Zahodni del ob Bistrici in deloma

	Okoliš	Njive	Travniki in pašniki	Sadovnjaki	Gozdovi	Nerodovitna zemlja	Skupno
1.	Dragomelj	56	205	—	44	15	320
2.	Ihan	223	379	13	500	67	1182
3.	Dol	460	362	8	307	21	1158
4.	Dolsko	400	301	—	860	—	1561
5.	Sv. Križ	105	80	5	90	25	305
	Skupno v ha	1244	1327	26	1801	128	4526

Kmet čebelar.

Predavanje učenca Vrtovska Franca ob zaključku kmetijskega nadaljevalnega tečaja na šoli v Sv. Križu pri Rogiški slatini.

olje in živino mora imeti vsak kmet ter biti dober poljedelec in živinorejec. Poljedelstvo in živinoreja sta brez dvoma glavni panogi kmetijstva. Čebelarstvo pa smatra marsikdo za brezpomembno panogo, vendar hočem dokazati njeno veliko važnost; saj daje v dobrih letinah lep dohodek, ki je v današnjih dragih časih kmetu vedno dobro došel.

Čebela nam daje med in vosek. To je viden dobiček, ki ga imamo od čebele. Ona pa opravlja v naravi tudi zelo važen posel. Letaje od cveta do cveta in nabiraje med, nanaša v panj tudi cvetni prah. Te ga potrebuje. Ta je njen kruhek. Meša ga z medom in vodo in ga uživa. Dokazano je, da ga celo živo potrebuje ter brez njega živeti ne more. Ako bi zauživala samo med, bi kmalu shirala. Na zadnjih nogah ima ščetke, s katerimi cvetni prah nabira in nosi domov. Preden tako kepico nabere, mora obiskati 80 do 100 cvetov. Pri tem opravku pa družiti cvetni

ob spodnjem toku Pšate tvorijo močvirnati travniki, ki so pokriti ob suhih letih s pestro preprogo travniškega cvetja.

Pravega pašnega polja je 35 km².

Na njem čebelari 59 čebelarjev z letos zazimljenimi 566 panji. Na km² pašnega polja jih je po 16. Razveseljivo je veliko število A.-Ž. panjev v Dolu, kjer je tudi sedež čebelarke podružnice.

moški in ženski spol, ki ga nahajamo tudi pri rastlinah. To druženje obeh spolov povzroča plodovitost rastlin. Najvažnejše je pač pri sadnem drevju, sicer pa velja tudi pri vseh rastlinah, ki izločujejo med in katerih cvetje je čebelam dostopno. V potrditev tega nam služijo sledeči dokazi.

V času tlačanstva je pičila grajščakovega konja čebela. Konj je stresel gospodarja s sedla, ki se je tako razljutil, da je vsem kmetom v okolici čebele prepovedal. Ljubil je pa sadje in je kmalu za tem dal nasaditi lep in velik sadni vrt. Drevesa so rasla, se lepo razvijala, a sadja ni bilo. Gnojili so drevje na različne načine, ga precepljali in pomlajevali — uspeha ni bilo. Le prav malo sadja se je pokazalo jeseni. Prišla je pomlad. Obiskal je grofa prijatelj naravoslovec Günther, ki je ta resnični dogodek zapisal poznejšim rodovom v pouk. Izprehajala sta se gospoda v sadovnjaku. Drevje je bilo v najlepšem cvetju. »Kaj se pa oziraš po drevju?« vpraša grof Güntherja. »Čebele pogrešam«, odgovori, »saj bi jih sedaj moralo biti vse polno.« Nato je grof pripovedoval svojo nesrečo, ko mu je čebela pičila konja. »Kaj

pa s sadjem?« vpraša učenjak. Sedaj potarna grajščak nad nerodovitnostjo sadnega drevja. »Razumljivo!« ga pouči Günther, »ker nimaš čebel blizu.« Gospodar ga je poslušal ter poslal v oddaljene kraje po čebele. Na jesen pa je bilo drevje polno, da je bilo veselje. Iz tega Savla je postal Pavel. Nakupil je vsem svojim kmetom čebele, imeli so potem sadja na vagone.

Angleži so se naselili v Avstraliji. Našli so tam lepe in rodovitne kraje. Nasadili so tudi sadno drevje, a se ni obneslo. Zamenjavali so sorte in gnojili, a do uspehov niso prišli. Mislili so že, da ta dežela za sadno drevje ni ugodna. Priselil se je pa mednje čebelar, ki je pripeljal čez morje svoje čebele. Kaj se je pokazalo? Sadno drevje je obrodilo in uganka je bila rešena.

O istinitosti tega važnega opravka čebel v naravi se pa lahko tudi sami prepričamo, ako napravimo to, kar so napravili v neki kmetijski šoli. Eno vejo sadnega drevesa so na spomlad ovili z organtinom. Ta veja je imela zraka in solnca kakor druge veje, vendar čebele niso mogle blizu. Pokazalo se je na jesen, da je ta veja malo obrodila in se ta sad je bil slab.

Ker smo torej prepričani, kako koristna je čebela v naravi, se bomo poprijeli tudi čebelarstva. Kakor je pa svet v zadnjih desetletjih čudno napredoval, tako je napredovala tudi ta panoga. Kdor hoče imeti korist od čebele, se mora umno poprijeti te važne panoge, sicer ga čebele zapuste tam, kjer so ga našle. Pred vsem mora-

mo imeti panje s premičnimi sati. Ako čebelarimo v takih panjih, lahko priskočimo čebelam na pomoč in jim prihranimo obilo dela. Prav o priliki lanske hude zime smo imeli mnogo mrličev. Koliko časa porabi čebela, preden jih izvele iz panja. S čiščenjem na pomlad pa uničimo tudi razne škodljivce, ki so se ugnezdili na dnu panja, n. pr. zarod od večje ali čebelne uši. Pri panju s premičnimi sati vidimo pa tudi, ali ima ljudstvo dovolj živeža. Ako mu ga primanjkuje, mu nudimo medu ali sladkorja in vse ljudstvo je rešeno smrti od gladu. Najvažnejše pa je, da lahko med poberemo, kadar ga imajo čebele odveč. Čebelar s panji z nepremičnim delom jeseni čebele z žveplom pomori. S tem uniči mnogo delavnih moči, ki bi na pomlad napolnile panje s sladkim medom. Noben sadjar ne bo na jesen vzel sekire in posekal drevesa, da laže obere sadje. Čebelar z navadnimi panji pa vendar svoje pridne in marljive živalce mori. Pri naprednem čebelarstvu vzamemo jeseni sat za satom iz panja, čebele otresemo in vzamemo med. Pri tem poslu tudi ugotovimo, ali imajo čebele dovolj živeža za zimo.

Umnega čebelarstva se pa mora človek, ki se hoče z njim pečati, priučiti. To ni težavno. Vzame naj v roke čebelarstvo knjigo, obiskuje umnega čebelarja, se ravna po njegovih nasvetih, pristopi k čebelarstvu in prebira »Slovenskega Čebelarja. V izrednih primerih mu bo tudi uredništvo z nasveti pomagalo.

Neumestno prikrivanje.

Ivan Kristan — št. Jurij ob juž. žel.

Kdor ima priliko, da večkrat govori z raznimi čebelarji iz raznih krajev, zve včasih več nego sam g. urednik, ki bi prav za prav moral — vse vedetil. Spozna namreč vse, kar koga žuli ali zanima, veseli ali boli, ter sliši vse želje in tožbe. N. pr. list temu

ne ustreza, češ, da je premalo strokovnjski, drugemu, da je preveč; temu ni prav temeljiti članek o »Kamniškem okraju«, onemu je list sploh premalo zanimiv. No, ubogo glasilo pač glodamo od vseh strani, kakor je komu všeč, saj ono vse to mirno prenaša. Ob mirni zavesti, da stori, kar le more, tudi lahko hladnokrvno molči. To so pritožbe, ki jih ni jemati tragično; druge so spet, ki jih, ob strani stoječ, ne veš pra-

vilno presoditi po njih pomembnosti, tretje vrste so one, ki se ti zde nad vse važne, pa ne veš in nimaš kam z njimi. Spet par primerov. Podružnica Sv. Jurij ob j. ž. je že v aprilskem izvodu poročala, da priredi 10. marca enodneven tečaj. Gorje Vam, g. urednik, če pade ta na Vas! Malenkost, v redu pa ni.¹ Premnože je o s u p n i l o, da je odbor kar o d k l o n i l dopis »Sadjarskega društva« za izdajanje skupnega glasila.² To je tako važno vprašanje, da kakor jaz, tako premnogi o b s o j a m o to odklonilno stališče odborovo, zakaj, ker nam svojih (morda zares tehtnih?) razlogov prav nihče ne pove in postopa odbor z nami člani kakor nedoraslo deco, češ, počaj, da ti zrastejo mustače, potem boš zrel in boš vse razumel! Tudi to nikakor ni prav. N a č i n postopanja ni pravilen. Prav mnogi se pritožujejo radi blagovnega oddelka; kar kupiš, da je predrago, kar dobiš, ni dobro; A.-Ž. panj, ki si ga prejel, si ga moral dati mizarju v popravilo. To sem slišal, nisem pa seveda mogel kontrolirati. Naslov po želji lahko povem. Osebno vem tole in se čudim: A.-Ž. panj pri društvu stane danes 300 Din; naš izvrstni in vestni mizar ga brezhlibno napravi za 250 Din. Temu d e j s t v u morem dostaviti samo vprašanje začudenja.³ Tako je med letom, kadarkoli se srečavajo čebelarji. Naravno je in nič hudega, če se razgovarjajo »o svemu i sva-čemu« ter vsakdo pri tem pove svoje. Potem pa pride »**občni zbor**«, to je neka sinteza vsega čebelarskega gibanja in snovanja v kakem območju. Zaslišati vse želje in pritožbe, jih presojsati in uvaževati vse potrebno, prejemati od članov izpodbuje in dajati odgovore in pojasnila na vsa vprašanja, to in več drugega je namen občnega zbora, ki ni puhla formalnost, pač pa neka stvarca, važna javna čebelarska skupščina. Kdor ne utegne prisostvovati iz katerihkoli vzrokov (jaz n. pr. nimam talenta, da bi le »zijala prodajal« tam, kjer živo sodelovati ne morem!), ta ima naročeno čebelarsko glasilo, ki ga obvešča o vsem, kar se je godilo, in o vsem, kar se namerava. Tudi mi »abstinenti« (od zbora) hočemo

biti o v s e m poučeni, ker ne v zadnji vrsti z a t o plačujemo članarino. O občnem zboru z dne 19. marca t. l. nas obvešča šele mesec julij; prej nikjer nobene besede. Kaj pa se je godilo v Celju junija meseca, kdaj neki bomo zreli za to pojasnilo?? To pišem s protestom, ker nikakor ne gre, da vodstvo tako malo ceni društveno članstvo.⁴ Tudi to nikakor ni prav. Dovolj zreli smo, da v naši skupni stvari zvemo za dobro in zlo. Clara pacta, boni amici!

¹ Uredništvo odda vsa poročila o podružniških občnih zborih v tiskarno, takoj ko jih prejme. Tam jih postavijo, potem pa odlagajo s tiskom od številke do številke, ker je drugega bolj nujnega gradiva preveč. Na ta način se je pripetilo, da se je poročilo podružnice v št. Jurju zakesnilo. Sicer pa ne spada obvestilo o prireditvi kakega tečaja med taka poročila. Vse prireditve je naznanjati pristojni osrednji organizaciji, ki skrbi za pravočasno objavo v »Sl. Č.« v rubriki »Predavanja in tečaji«. Potem se ne bodo godile take neljube pomote, ki jih ni pripisovati malomarnosti, marveč zgolj nesrečnemu slučaju. Enkrat — nobenkrat!

² Odbor ni odklonil dopisa »Sadjarskega društva«, marveč sadjarske in vrtnarske podružnice v Ljubljani. V toliko je poročilo netočno. »Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani« tudi ni naklonjeno izdajanju skupnega glasila.

³ Glede blagovnega oddelka moram reči, da so bile nekatere pritožbe upravičene, marsikatera pa tudi ne. Blagovni oddelek je sedaj prevzel gospod ravnatelj A. Arko in ga skuša vsestransko izpopolniti. Dajmo mu časa in potrjimo po lepi slovenski navadi, in videli boste, da bo kos svoji nalogi. Kar se tiče panjev, pripominjam, da res ni bilo vse v redu, dasi si je prejšnji vodja blagovnega oddelka mnogo prizadeval, da bi dobavljal brezhibne panje. V zadnjem letu so bili panji prav dobri, to mora vsakdo reči. Upajmo pa, da bomo dobili še boljše. Glede cene je pa stvar taka, da jih podeželski mizar, ki nima skoraj nikake režije, lahko ceneje oddaja nego mestni mizarski mojster, ki nosi velika bremena (draga delavnica, dragi delavci, davki in dražji les). Blagovni oddelek je tudi že poizkusil nabavo panjev pri »izvrstnih in vestnih« podeželskih mizarjih, pa smo se pri mnogih prav dobro opekli. Tudi na deželi je dosti mizarskih šušmarjev.

⁴ Društvenemu tajniku je bilo, če se ne motim, naročeno, naj počaka z objavo poročila o občnem zboru toliko časa, da bo mogel podati celotno poročilo v dveh zaporednih številkah. Tako je tudi storil.

ČTIVO ZA ZAČETNIKE

Mesečna navodila.

Henrik Peternef v Bukovem žlaku.

September.

tem mesecu mora v panjih že biti zimska zaloga. V krajih z dobro jesensko pašo na ajdi ima čebelar zadnjo veselo žetev medu. Po končani paši podre panje, ki jih ne namerava zazimiti.

Čebele ne mirujejo pozimi, marveč se gibljejo in jedo vso zimo, dasi je njih zimsko življenje podobno polsnu. Zato morajo imeti okoli zimske gručice (gnezda) dovolj veliko zalogo živeža, ki mora zadostovati tudi še za prva pomladanska meseca za zalego. Kakovost medu odloča srečno ali usodno prezimovanje čebelnih družin. Divje čebele prezimujejo v drevesnih duplih jako dobro, ker imajo med od celega leta. Ako ni ena vrsta medu primerna zanje, se pomaknejo na drugo mesto, kjer je dober. V čebelnjaku je pa stvar drugačna: čebelar ga pobira med letom, in ako ni zadnji dober za prezimovanje, je usoda čebelam pozimi zapečaten, ako ne poseže čebelar vmes.

Iz skušnje vemo, da so za prezimovanje čebel dobre naslednje vrste medu: travniški, akacijev, lipov, kostanjev, otavni in ajdov. Zelo slab za prezimovanje je pa med od repice (ogrščice), hoje, smreke, med od listne mane in med od listnih uši. Količina potrebnega medu za družino je odvisna od zime, od zazimljenja in od družine same, kajti nekatera goji zalego še pozno v jesen in zgodaj spomladi, nekatera pa neha jeseni pravočasno in začenja zalegati pozno spomladi. Da nam ne bo vest očitala, moramo pač pustiti, v potrebi pa

dodati, toliko živeža, da ima vsaka družina v velikem panju 12 kg zaloge, v A.-Ž. panjih in ameriških vsaj 15 kg, v kranjičih pa vsaj osem kilogramov. Izračunamo težo zaloge tako: najprej odbijemo od celotne teže težo panja, potem težo satja in nazadnje težo čebel ($1\frac{1}{2}$ —3 kg). Šele, kar ostane, je čista medena zaloga. Da si bo vsak na jasnem, navedem en zgled. Recimo, da tehta jeseni A.-Ž. panj, potem ko smo izpraznili medišče, 34 kg. Ako hočemo vedeti, ima li dovolj za zimo, moramo odbiti težo panja brez satnikov, recimo 16 kg, nadalje težo devetih satnikov s satjem à 60 dkg, to je 5 kg 40 dkg in končno še čebel 3 kg. Račun nam pokaže, da je čistega medu v panju le 9 kg 60 dkg, torej ga manjka še pet in pol kilograma, ki ga moramo dokrmiliti. Nihče naj se ne zanaša, češ, morda bo pa le zadosti ali pa, da ga bo spomladi dodal, če ga bo manjkalo. Treba je, da smo mirni pozimi mi in čebele. Sicer pa zaleže več en kilogram jeseni nego trije kilogrami, ki jih popitam spomladi. Kdor nima jeseni, da bi čebelam dal, bo gotovo tem manj imel spomladi, torej naj panje združi.

Poreče kdo, kaj pa imam od tega, da združujem, moram pa dati dvakrat toliko, ker je čebel dvakrat toliko v združenem panju, nego jih je bilo prej v vsakem posebe. Vse resnica, a račun ne velja, ker dvakratno število čebel ne potrebuje dvakrat več blaga, ampak malo ali nič več, ker se grejejo med seboj in porabijo mnogo manj medu za »kurivo« nego pri polovičnem številu. Ker je mogoče dvema dru-

žinama, ako ju združimo, preživeti zimo, ako prinese vsaka le polovico potrebne zimske zaloge v združeni panj, dočim bi družini vsaka zase poginili. Prav zato svetujem, da bi pri pičlih zalogah združevali po dve družini. Jeseni je kaj lahko čebele združevati, ker ni mnogo zalege in so čebele bolj razpoložene za združevanje. Pri tem dodenemo družino z matico k družini, ki smo ji nekoliko ur preje vzeli matico.

Pri panjih s premičnim satjem je združevanje družin nekaj izrednega in le v potrebi. Drugače pa je pri čebelarjenju s kranjiči, kjer je jesensko združevanje ob enem čebelarjeva žetev. Kdor čebelari v kranjičih, pomnoži vsako leto število družin, ki jih jeseni skrči, da dobi kot plačilo za letošnji trud vso vsebino podrtih panjev.

Noben čebelar ne bo tako nespameten, da bi jeseni čebele žvepljal, da dobi med. Žival iz tistih panjev, ki jih namerava podreti, naj pridruži plemenjakom. Pri izberi plemenjakov naj se ravna po naslednjih načelih:

1. ni dobro zazimljati prvca, ki ni dal vnuka, ker ima starejšo matico dvomljljive vrednosti;

2. ni dobro podirati drugce, ker imajo redno komaj za lastno potrebo blaga, in je škoda mladih matic;

3. ni dobro zazimljati jalovca, ki ni rojil, ker ima običajno starejšo, manj rodovitno matico;

4. če je čebelarju izbirati med izrojenci, naj podre najprej take, ki imajo zelo staro satje.

Po teh načelih se bo čebelar lahko odločil, katere panje bo podrl.

Ko se je odločil, katere kranjiče bo pustil in katere podrl, mora napraviti načrt, po katerem po podiral. Pri tem načrtu naj upošteva tole:

1. Ni dobro podirati ob lepem vremenu ves dan, ampak le zjutraj, da se čebele ne razburijo preveč in ne začno ropati.

2. Nikdar naj čebelar ne podira tako, da bi dodajal čebele iz več panjev k eni družini. Ako se namreč začenjajo v pleme-

njaka prašiti čebele raznih družin, smatrajo čebele to mešanico prihajačev za roparice in jih divje napadajo.

3. Čebelarju naj se nikdar ne mudi pri podiranju in naj privoščiči čebelam, ki jih drugim pridružuje, da se poprej docela napijejo, da bodo brez boja drugod sprejete.

Izrezano satovje naj čebelar skrbno po kakovosti loči. Prazno naj deva zase, da ga bo skuhal v vosek. Čisto belo satovje z medom denemo posebe, temnejše posebe. Med iz čisto belega satovja lahko izcedimo z gorkoto na ta način, da vso brozgo polagoma toliko segrejemo, da se vosek raztopi. Ko se brozga ohladi, se nabere ves vosek na vrhu. Med je prav čist in podoben točenemu. Bolj temno satje z medom je treba stiskati. Dobra je zato stiskalnica za vosek, pa tudi kaka sadna stiskalnica. Zgodilo se mi je, da je prišel k meni čebelar in me prosil, naj mu posodim stiskalnico za vosek, ker je njegova strta. Ker sem poznal njegovo stiskalnico in vedel, da je močna, se mi je zdela stvar sumljiva. Posodil sem mu svojo, a jo ubral za čebelarjem, da vidim, kaj počenja. Kmalu sva bila skupaj. Mož je zvedel, da se da med iz kranjičev prešati in da se potem lahko proda med posebe in vosek posebe. Cene medičarja mu niso ugajale, zato je hotel sam prešati. Pustil sem ga, da je delal z mojo stiskalnico, a ko je začel privijati, sem ga prijel za rame pa mu rekel: »Ne tako naglo! Ali hočete še mojo stiskalnico streti? Potrpajte vsaj toliko, da more med iz tropin, privijajte v presledkih, bolj po malem, ko med po večjem izteče, pa bolj čvrsto.« Poslušal me je in vse je šlo gladko, tako, da je mož potem dejal: »Če bi bil praznoveren, bi mislil, da je bilo prej začarano.«

Tudi čebelar s panji s premičnim satjem bo po končani paši odločil število plemenjakov. Ako je bila paša na ajdi dobra, bo med iz medišč iztočil. Seveda mora pustiti nekoliko prav lepih medenih satov za kako silo. Iztočene sate naj zvečer dne v medišča, da jih čebele dodobra obližejo. Ako imajo dovolj medu v plodišču, ne oberejo

satov popolnoma, ampak pustijo v celicah tu pa tam kaj medu. Ker to ovira hrambo satja, ker smemo samo suho satje žveplati, moramo take sate postaviti zvečer v panje za odprto plodišče, in čebele bodo prenesle tudi te kaplje v plodišče. Nikakor ne kaže razpostavljati takih satov po vrtu pred čebelnjakom, ker se iz tega rado izcimi ropanje.

Po končanem pobiranju medu in ko je določeno število plemenjakov, naj polagoma zmaknemo plemenjake skupaj, da ne bo med njimi praznih prostorov in tudi ne praznih panjev. Prazni panji naj bodo ob straneh in nad polnimi. Sklad panjev moramo konec septembra, ko pada prva slana, odeti, in sicer najbolje z drobnim listjem (hrastovim ali gabrovim). Ob straneh in nad skladnico polnih panjev denemo dobro dlan na debelo listja, nanje pa po-

stavimo prazne panje ali pa deske. Potem je skladnica polnih panjev zavarovana s treh strani proti mrazu. Popolnoma pa čebele zazimimo šele oktobra meseca.

Listje priporočam zato, ker je najtoplejše in ker v njem ne gnezdijo miši.

Na nekaj pa naj ne pozabimo pri določevanju plemenjakov, namreč na kake ne-zgode, ki se utegnejo pripetiti maticam. Kakor nista pri ljudeh mladost in čilost poroštvo, da bodo živeli določeno dobo, tako moramo tudi računati s tem, da lahko postane pozimi marsikateri panj brez matice. Da ne bomo prisiljeni združevati plemenjake, pustimo pri zazimljenju nekoliko malih družinic za rezervo, bodisi v medišjih plemenjakov, ali pa v malih panjih (n. pr. eksportnih). Ako puščamo take družinice v mediščih, morajo biti jako skrbno ločena od plodišč.

Kako namerava društvo olajšati prodajo medu.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Dolgo smo slabo razpoloženi čakali dobrih medenih letin. Sedaj, ko so prišle, so pa mnogi čebelarji še vedno nezadovoljni. Svojegega pridelka ne morejo po starih dobrih cenah spečati.

Mislilo se je, da bi se ustanovila zadruga za prodajo medu. Kakor znamenja kažejo, čebelarji nimajo zaupanja v tako ustanovo. Resnica je, da je večina čebelarskih združug, ki so obstojale drugje, propadla, ostale pa tako klaverno životarijo, da združniki nimajo drugega od njih, kakor obvezo, da v primeru nesreče doplačajo 2—20kratno vrednost že plačanih deležev.

Treba pa je nekaj storiti za one, ki svojega medu ne morejo vnovčiti. Zahteve po odpomoči so vedno glasnejše in pogostejše. Načelstvo čebelarskega društva se je odločilo, da bo v tem pogledu svojim članom pomagalo tako, da bo prevzelo posredovanje pri prodaji.

Posredovanje bo vršil Blagovni oddelek Čebelarskega društva, ki se nahaja v Ljubljani v Vošnjakovi ulici št. 4. Na ta naslov naj se obrne vsakdo v zadevah, ki se tičejo prodaje medu.

Delo se bo pričelo takoj pod sledečimi pogoji, ki se bodo po potrebi spremenili.

Čebelar, ki želi, da se mu blago proda, naj pošlje ali osebno prinese na imenovani naslov od lastnega medu vzorec v približni teži $\frac{1}{2}$ do 1 kg, da se od njega morejo dajati odjemalcem manjši vzorci. Za vsako vrsto medu naj pošlje poseben vzorec. Ponudeni med ostane do prodaje pri čebelarju.

Ves med mora biti trcan, nepokvarjen, popolnoma čist in goden. Prevzem drugega blaga je izključen.

Pošiljki vzorca je priložiti natančen naslov (z navedbo pošte in železniške postaje). Navesti je tudi količino medu, od katerih rastlin izvira, v kakšni posodi je (po materialu in velikosti vsebine) in shrampi se nahaja in, dokler nimamo postaje za kontrolo medu, potrdilo načelstva

čebelarke podružnice, da podatki odgovarjajo resnici. Najbolj priporočene so društvene posode iz bele pločevine s 25 kg vsebine.

Obenem se mora čebelar zavezati, da bo vsako odprodajo medu (nad 25 kg) pa naj se izvrši po lastnem prizadevanju ali po društvenem posredovanju, takoj javil blagovnemu oddelku.

Glede cene je upoštevati, da stare dobre cene, kakor za vse kmetijske pridelke tako tudi za med, ne veljajo več. Tlačijo jih dobre letine, konkurenca, razvajanost kupujočega občinstva in visoke uvozne carine tujih držav. Pri posredovalni prodaji bo določil ceno Blagovni oddelek, ki se bo trudil, da izvrši prodajo najpovoljnije. Čebelar pa sme določiti najnižjo ceno, pod katero se njegov pridelek ne sme prodati.

Med se bo prodajal le od članov in kolikor mogoče po vrsti, v kateri so se čebelarji priglasili. Vpoštevani bodo vsi društveniki, posebno pa se bo skrbelo za male čebelarje, ki so zelo oddaljeni od večjih tržišč. Vendar bodo skupne množine zaloge pod 50 kg prišle le v izjemnih slučajih v poštev.

Društvo bo iskalo kupce po mestih, letovišjih in v tujini po časnikih ter pismenih in osebnih ponudbah. Za prodano blago se bo zahtevalo nekaj naprej, za ostanek kupnine pa povzete.

Za med, ki se bo prodajal potom društva, bo plačati od izkupička majhen odstotek, ki se bo pozneje določil.

Tako zasnovana prodaja bo za člane in društvo najcenejša in najvarnejša. Kakšni bodo uspehi, bo pokazala prihodnost.

Ljubljanska mestna trošarina na med.

Josip Verbič — Ljubljana.

Kar se pripelje v Ljubljano in se tam porablja, se obdavči s trošarino. Ta davek, ki je bil uveden z letošnjim letom, ne obremenjuje samo živila, temveč tudi najrazličnejše predmete: oblačila, čevlje, razno orodje, kolesa itd. Tudi med in panji niso izvzeti. Še celo od čebel, ki jih ljubljanski čebelarji pripeljejo s paše domov, bi se morala pobirati trošarina.

Novi davek je občuten. Od medu je treba plačati 1 Din za kg. Kdo bo nosil to breme? Davčna uprava nam pravi, da ga bo prevzel konsument. Za Ljubljančane bo torej med dražji. Čebelarji se upravičeno bojimo, da se bo poraba medu zaradi podražitve zmanjšala in trpeli bodo čebelarji.

Osrednje društvo je na zadnjem občnem zboru sklenilo protestirati proti novi davščini. Društveni odbor je po predsedniku in uredniku protest osebno izročil ljubljanskemu županu z dobro utemeljeno prošnjo, da se trošarina na med ukine.

Mestni magistrat je prošnjo odklonil »iz načelnih razlogov«. Svetuje pa nam, naj

svoj med, ki ga dajemo v Ljubljani v trgovski promet, vskladiščimo v prostih skladiščih in se tako ognemo predpisani trošarini.

Ako se bo zgoraj omenjena bojazen uresničila, čebelarji od prostih skladišč ne bodo imeli ničesar. Pridejo pa v poštev pri prodaji medu v druge kraje.

Ljubljanska čebelarska podružnica se je še posebej obrnila do mestnega magistrata, da oprostí njene člane trošarine od čistega medu lastnega pridelka in od panjev z vsebino vred, ki se prepeljavajo iz paše.

Mestni magistrat je tej prošnji deloma ugodil. Odpustil je trošarino od medu v prepeljanih panjih članom, ki se izkažejo s podružnično legitimacijo, ki jo je mestni dohodarstveni urad na Gosposvet-ski cesti opremil s svojim žigom. Plačati bo le tranzitno pristojbino od vsakih 100 kg brutto teže 50 par. Legitimacija pa se mora pri izvozu in uvozu čebel predložiti mitničarjem, ki ugotovijo in potrdijo število prepeljanih panjev.

Trošarina, ki jo pobira mestna občina

ljubljska v tekočem letu, je potrjena od ministrstva in vsak ugovor proti njej bi bil brezuspešen. Čebelarstvo pa bo vložilo posebno prošnjo, da v prihodnje prepreči, da bi občinske uprave obremenjevale čebelarstvo.

zilo posebno prošnjo, da v prihodnje prepreči, da bi občinske uprave obremenjevale čebelarstvo.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Mesečno poročilo za junij 1930.

V mnogih krajih, iz katerih smo dobili v maju skrajno nepovoljna poročila, so se pašne razmere v juniju zelo izboljšale. Posebno velja to za severne dele naše domovine. V ljubljanski in mariborski okolici so čebele le toliko dobile, da do ajde ne bodo stradale. V vzhodnih krajih pa niti same zase niso dovolj prinesle, živele so od skromnega donosa v maju.

Medile so robinija, travniške cvetlice, lipa in pravi kostanj. Ta je precej prehitel svojo običajno cvetno dobo in tudi naglo odcvetel. Nektarja na cvetju ni bilo veliko. Največ je izdala smreka. Tudi jelka se je hotela po enoletnem presledku uveljaviti, a splošnega izločevanja na njej ni bilo. Nekateri so ga opazovali na starem drevju, nekateri na mladem, nekateri pa sploh ne.

Mane je bilo dovolj, pa je bila večinoma »gluha«, kakor se izražajo čebelarji. Čebele se niso brigale zanjo. Pod jeseni so bili rastlinski listi čez in čez pokriti z debelo, sladko plastjo, pa nobena čebela se jim ni približala.

Naravnih množitev čebelnih družin je bilo zelo malo. Izjeme so bile večinoma le pri čebelarjih, ki so še v maju rabili pitalnike.

Popraviti moramo še napako, ki je v 7. številki letošnjega »Slov. Čebelarja«. Tiskarski škrat nam je v razpredelnico vrnil mešto A. Ž. panjev dva gerštunga in enega dunajčana, ki so jih vsi naši poročevalci že zavrgli v staro, nerabno šaro.

Škofja Loka. Že več let ni pri nas smreka tako medila kot letos. — Rojev je bilo zelo malo. Od 46 prestavljenih A. Ž. panjev sta rojila samo dva.

Virmaše pri Šk. Loki. Imel sem 31 A.-Ž. panjev, ki so bili zelo živahni in

dobro založeni ter prestavljeni, a rojil ni nobeden.

Blejska Dobrava. Pri meni so se čebelne družine dobro razmnoževale. Povprečno je prišel na enega Kranjiča eden in pol roja, na 5 A.-Ž. panjev¹ pa en roj.

Breg-Križ. Ker je paša v naši ravnini prenehala, sem prepeljal čebele v višje ležečo Tržiško dolino, kjer bodo imele po gorskih pobočjih še ves mesec bero.

Sv. Gregor p. O. Letos so medile le mlade jelke.

Vavčja vas. Med prodajamo slabo. Nihče ne vpraša po njem. Imamo še večje množine lanskega.

Sp. Ložnica. Sredi meseca je dala mana izvrstno pašo. V okolici je dovolj medu.

Cezanjevci. Ako bo šlo tako naprej, bo čebelarjenje zelo »lahko«. Drugęga dela ne bomo imeli, kakor čiščenje odmrlih panjev.

Guštanj. Dne 22. junija, osem dni prej kot druga leta, sem pričel s trcanjem. Bilo je pa prepozno. Sati so bili popolnoma zaliti in na strop ter matično rešetko tako pridelan, da sem jih izvlekel le s težavo. Tudi v plodišču je bilo toliko medu, da ga čebele niso imele nikamor odlagati. Ko bi prej točil, bi veliko več pridela.

Jarenina. Cena medu se giblje med 12 in 20 Din za kg.²

Nedeljica p. T. Tako slabe paše v juniju, kot je letos, že ni bilo mnogo let. Čebele so v nevarnosti, da bodo propadle zaradi pomanjkanja živeža.

¹ Z mediščem ali brez njega? — Gl. por.

² Vse gospode poročevalce prosim, da vedno navedejo, kakšen med je naprodaj in za kakšne množine veljajo prijavljene cene. — Glav. poroč.

Mesečni pregled za junij 1930.

Kraj	Višina nad morjem m	Označba opazovane a panja	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
			pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
			1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	porabil	dkg	dne	C'										
			mesečni tretjini dkg																				
1. Ljubljana . . .	305	A.-Ž.	175	10	380	10	40	—	515	—	115	27	+32	+ 8	+20·6	30	8	—	2	8	20	18	
2. Vič pri Ljublj.	298	A.-Ž.	200	70	480	10	10	—	730	—	80	²⁷ ₂₉	+33	+10	+20·1	30	6	—	—	5	25	18	
3. Št. Vid nad Lj.	314	A.-Ž.	240	125	415	45	25	5	705	—	100	² ₂₇	+30	+ 8	+18·3	30	4	—	1	8	21	23	
4. Tacen p.Šmar. goro	314	A.-Ž.	235	125	550	70	20	90	730	—	120	27	+34	+ 9	+21·0	30	5	—	3	1	26	15	
5. Škofja Loka . .	349	A.-Ž.	625	880	440	25	25	15	1880	—	160	14	+27	+10	+18·8	30	8	—	2	13	15	19	
6. Virmaše pri Škofji Loki . .	361	A.-Ž.	450	430	360	20	40	—	1180	—	100	15	+29	+12	+12·7	30	6	—	1	19	10	27	
7. Blej, Dobrava	577	A.-Ž.	440	580	150	—	—	—	1170	—	100	10	+31	+11	+19·3	26	1	—	2	8	20	4	
8. Boh. Bistrica .	540	A.-Ž.	860	705	720	130	—	40	2115	—	210	8	+35	+ 7		30	12	—	3	19	8	25	
9. Dob	305	A.-Ž.	340	1010	130	40	—	50	1390	—	80	26	+35	+ 4									
10. Rova na Gor.	350	A.-Ž.	985	895	200	20	—	180	1880	—	180	11	+28	+ 7	+19·2	30	8	—	3	6	21	13	
11. Breg-Križe . .	483	A.-Ž.	240	120	160	—	—	—	520	—	50	8	+28	+10	+12·6	30	8	—	8	3	19	6	
12. Cerknica . . .	575	A.-Ž.	1195	470	440	30	20	—	2055	—	250	4	+26	+ 9	+17·8	30	8	—	—	11	19	25	
13. Sv. Gregor pri Ortneku	736	A.-Ž.	630	700	410	—	—	—	1740	—	120	10	+34	+11	+21·0	30	4	—	1	1	28	17	
14. Krka	300	A.-Ž.	985	500	145	105	35	175	1315	—	230	1	+30	+ 7	+17·2	30	2	—	1	7	22	7	
15. Vavčja vas p. Semiču	280	A.-Ž.	380	500	670	15	10	15	1510	—	160	23	+27	+10	+21·5	30	6	—	—	11	19	28	
16. Novo mesto . .	180	A.-Ž.	160	165	10	125	70	160	—	20	140	1	+33	+10	+21·4	30	6	—	—	5	25	16	
17. Ptuj	221	A.-Ž.																					
18. Lokovec pri Mozirju	465	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	7	—	1	13	16	14	
19. Sp. Ložnica p. Žalcu	252	A.-Ž.	200	565	315	75	80	40	885	—	110	25	+23	+ 7	+15·8	30	7	—	2	15	13	28	
20. Orehova vas pri Mariboru	270	A.-Ž.	105	265	310	55	10	—	610	—	80	29	+31	+11	+21·9	30	6	—	3	12	15	15	
21. Sv. Duh na Ostr. vrhu	536	A.-Ž.	150	410	105	30	—	—	635	—	80	14	+27	+ 3	+16·4	30	9	—	1	17	12	13	
22. Vržej p. Ljut.	176	A.-Ž.	—	—	—	140	75	130	—	345	—	—	+32	+ 7	+20·4	30	9	—	—	24	6	13	
23. Cezanjovci . . .	182	A.-Ž.	40	—	20	300	310	210	—	780	—	—	+32	+ 8	+20·8	30	6	—	—	1	19	10	13
24. Guštanj	398	A.-Ž.	1143	710	270	235	—	60	1858	—	330	8	+30	+ 6	+18·7	30	1	—	2	7	21	14	
25. Jarenina	262	A.-Ž.	40	—	70	70	190	50	—	200	20	24	+33	+13	+23·3	30	4	—	1	7	22	22	
26. Nedeljica pri Turnišču	170	A.-Ž.	100	—	65	175	190	135	—	335	75	10	+33	+ 8	+20·5	28	5	—	2	4	24	13	

Poročilo

o nadaljevanju občnega zbora Čebelarkega društva za Slovenijo dne 15. junija 1930 v Celju.

Dne 15. junija t. l. se je v Celju nadaljeval društveni občni zbor.

G. predsednik Kalan je ob določeni uri pozdravil vse navzočne ter ugotovil sklepčnost. Od 90 podružnic se je udeležilo tega občnega zbora 39 podružnic s 64 delegati. To znači 43% napram prvemu občnemu zboru, ki se ga je udeležilo 56 podružnic s 85 delegati, to je s 63% udeležbo.

Spored tega občnega zbora je imel te-le točke: 1. pozdrav in otvoritev občnega zbora, 2. poročilo revizijskega odseka, 3. volitev novega odbora, 4. slučajnosti.

Prvi je imel besedo tajnik, ki je predlagal, naj se zaradi obilice gradiva, ki ga ima občni zbor rešiti, odmeri čas za razpravljanje o posameznih točkah.

Nato je podelil g. predsednik besedo revizijski komisiji, ki je podala svoje poročilo. Pisano poročilo so dobile vse podružnice. Delegat g. Mihev je predlagal, naj se čitanje poročila zaradi pomanjkanja časa opusti, ker ga imajo delegati itak v roki, preberejo naj se le predlogi revizijske komisije. To je bilo sprejeto. Član revizijske komisije g. prof. Raič je nato prebral naslednje predloge:

V pojasnilu k revizijskemu poročilu trdi g. blagajnik Mesar: »Malenkostni nedostatki, ki jih navaja komisija v svojem poročilu, dokazujejo, da se je komisija pač trudila, da bi opravičila nastop nekaterih svojih članov na zadnjem preloženem občnem zboru, da pa ugotovitve silnih posledic razbitega občnega zbora absolutno ne odtehtajo

in ne bodo mogle izbrisati močnih posledic neuspelega občnega zbora.»

Komisija se je nasprotno prepričala, da je kritika odboroškega delovanja na zadnjem občnem zboru bila upravičena in potrebna in da bo novi duh, ki se že poskuša uveljavljati v odboru in ga je treba z vsemi silami kar najbolj razmahniti, bogato odtehal posledice razbitega občnega zbora. Revizija je nedvomno po objektivnem razmotranju dognala, da v društvenem poslovanju absolutno ni bilo vse v redu, v kolikor se je pač moglo to in ono dognati. Ugotoviti pa mora, da se ni hotela spuščati — razen morda ene izjeme — v osebnosti. Imela je v mislih samo in edino le društvene koristi. Prepričana je, da bi bila aktivna blagovnega oddelka mnogo večja, če bi blagovni oddelk imel boljše prostore, če bi bil posloval vsak dan, ne pa le po tri poldneve na teden in če bi bil pokazal več inicijativnosti, več podjetnosti.

Komisija ne more doumeti, kakšna velikanska trgovska modrost je to, če se dajo odbornikom popusti pri nabavah. Društvo je moralo od teh plačil, ki že itak ni imelo nič dobička ali še celo izgubo, plačati še 10% Jugoslovanski knjigarni za revizijo.

Zakaj je g. blagajnik potnino, ki jo je neki odbornik odklonil, kljub temu odborniku vpisal v dobro? Zakaj jo je odbornik odklonil? Kaj imajo skupnega knjige Jugosl. knjigarne z voskom, ki ga je prinesel dotični odbornik in zakaj komisija, ko je v tej zadevi prosila informacije, ni dobila tega pojasnila?

Zakaj je društvo sploh kupovalo voščine, če nima stiskalnice za voske? Ali le zato, da je član društva na škodo društva napravil lep dobiček s tem, da je društvo potem kupilo od n'ega voske iz teh voščin po dnevnih cenil!

Komisija je bila v svojem poročilu v društvenem interesu zelo obzirna, ni obesila vsega, kar je našla, na veliki zvon. ampak se na podlagi opažanja omejuje na predloge, da bi se v bodoče društveno gospodarstvo izboljšalo; je pa na izrecno zahtevo pripravljena dati pojasnilo.

Zaklad za »Čebelarji doma«, ta prepotrebna institucija, se ni upravljal v zmislu sklepa občnega zbora. Dočim izkazuje odborova bilanca ta zaklad po stanju 1. febr. 1930 le z zneskom Din 101.942, ga je komisija po stanju z dne 24. marca 1930 ugotovila v znesku Din 163.740-63. Sklepa, da se naj obrestna mera zniža od določenih 8% na 6%, komisija ni našla. Ta zaklad, v kolikor se je obrestoval, se soloh ni nikoli obrestoval po 8%, vedno le po 6%.

Predlogi. Občni zbor naj novemu odboru naroči:

1. naj se gospodarstvo v društvu vrši bolj ekonomično, brez osebnih interesov;

2. naj se vodijo knjige čisto trgovsko, tako, da bo mogoče vsak čas vršiti kontrolo;

3. naj se letni računski zaključki sestavljajo po načelih pravičnega knjigovodstva;

4. naj se vodi točna evidenca o inventarju in naj se pri vsakoletnem zaključku izvrše primerni odpisi;

5. naj izterja neopravičeno izplačane sejnine in potnine v znesku 632 Din;

6. naj uredi izvršeno plačilo za pisanje naslovov za Slov. Čebelarja 1929, ki je brez dvoma mnogo previsoko;

7. občni zbor naj v bodoče določi vnaprej nagrade za funkcijonarje ter višino dijet in povračilo potnih stroškov;

8. med naj se kupuje le od članov konkurenčno;

9. vse dobave naj se izvrše konkurenčno.

Komisija predlaga končno razrešnico odboru pod pogojem, da se prizna premoženjsko stanje, ugotovljeno po komisiji kot podlago za bodoče računске zaključke in da se uredijo točke pod 5. in 6.

Podpisani člani rev. kom.: Raič, Sluga, Ivo Verbič, Gorkič.

Delegat g. Puš je predlagal, naj se predlogi rev. kom. preberejo posamezno in o njih posamezno sklepa. G. predsednik je to izvršil in dal vsakega posebe na glasovanje. Pri nekaterih predlogih se je razvila živahnejša debata, pri kateri je dajala komisija razna pojasnila. Končno je občni zbor sprejel predloge komisije, in sicer predloge št. 1, 2, 3, 4, 7, 8 in 9 soglasno, predlog št. 5 pa se je na predlog delegata g. Bitenca stavil z dnevnega reda. Predlog št. 6 pa bo odbor vpošteval in ga uredil. O predlogu št. 8 pa se bo itak obravnavalo pri posvetovanju o ustanovitvi zadruga.

Delegat g. Puš je prosil še pojasnila zaradi diference med bilanco, ki jo je sestavil g. blagajnik Mesar, in bilanco, ki jo je sestavila revizijska komisija. Delegatu Pušu se je pojasnilo, da je ta diferenca nastala le zaradi različne cenične blaga, ozir. inventarja.

S tem je bila debata o revizijskem poročilu končana. Preglednik računov g. Lunder je predlagal, naj se da odboru absolutorij. Soglasno sprejeto.

Nato so se vršile volitve. Delegat g. Ivo Verbič je predlagal volitve po listkih. Za skrutinatorja sta bila izvoljena gg. Ivan Šega z Jesenic in Rudolf Gallob iz Mežice.

Uspeh prve volitve je bil naslednji: oddanih je bilo 61 glas, od teh je dobil g. H. Peternel 30, g. A. Kalan 23, g. A. Arko 2, g. Josip Verbič 1, praznih 5.

Na podlagi tega rezultata je delegat g. Petrič predlagal, da se g. prošt Kalan izvoli za častnega predsednika. To je občni zbor soglasno sprejel.

Ker je g. H. Peternel odklonil izvolitev za predsednika, je moral občni zbor še enkrat voliti. Na predlog delegata g. Ribiča sta se volila predsednik in podpredsednik obenem na istem listku. Skrutinatorja sta bila ista.

Izid druge volitve je bil sledeči: oddanih je bilo 59 glasov, od teh je dobil za predsedniško mesto g. H. Peternel 18, g. A. Kalan 17, prof. Josip Verbič 14, g. A. Arko 7, praznih 3. Za podpredsedniško mesto so dobili: g. J. Verbič 38 glasov, g. H. Peternel 11, g. Janko Babnik 5, g. A. Arko 2, praznih 3. Ker je g. Peternel tudi ponovno izvolitev za predsednika odklonil, bi moral občni zbor voliti še tretjič. Da pa se ne bi tratil čas, se je zadeva rešila s tem, da je na predlog g. Peternela odobril občni zbor zameno izvolitve med g. Josipom Verbičem in g. Henrikom Peternelom.

Novi predsednik g. prof. Verbič je prevzel nato vodstvo občnega zbora, se zahvalil za izvolitev in zaupanje ter obljubil vso svojo pomoč društvu. S toplimi besedami se je obenem zahvalil prejšnjemu predsedniku g. proštu Kalanu za veliko delo, ki ga je izvršil za društvo. Društvo mu bo ostalo vedno hvaležno. Tem besedam se je pridružil tudi občni zbor.

V odbor so bili izvoljeni nato še naslednji gospodje: Arrigler Anton, šolski upravitelj v Trzinu, Babnik Janko, uradnik tob. tov. v Ljubljani, Černej Ljudevit, šolski nadzornik v Makolah, Dermelj Mirko, strokovni učitelj v Ljubljani, Jurancič Ivan, čebelarški učitelj v Andrejih, Gallob Rudolf, učil-

telj v Mežici, Močnik Ivan, šolski nadzornik v Guštanju, Okorn Josip, čebelarški referent v Ljubljani, Peterlin Alojzij, šolski nadzornik v Kočevju, Puš Ivan, kmetijski učitelj na Grmu pri Novem mestu, Raič Slavko, profesor v Ljubljani, Strgar Ivan, trgovec s čebelami v Bitnjah in Šmajdek Ivan, šolski upravitelj v št. Vidu. Za namestnika sta bila izvoljena gg. Gorkič Franc, banski uradnik v Ljubljani in Elsnar Ivan, ravnatelj v p. v Ljubljani, za pregledovalca računov gg. Sluga Anton, železniški uradnik v Ljubljani, Kobal Josip, učitelj v Ljubljani, Petrič Josip, trgovec v Šmartnem ob Paki, pa za namestnika pregledovalcev računov.

Slučajnosti. Tajnik je prebral dopise in predloge, in sicer:

1. Izjavo g. ravnatelja Mesarja. Po tej izjavi se je g. predsednik prav toplo zahvalil g. Mesarju kot bivšemu blagajniku, ki je neumorno deloval v korist društva in dal blagovnemu oddelku trdna tla. Tej zahvali se je pridružil tudi občni zbor.

2. Odbor je predlagal, da ostane za nadaljnje leto letna članarina 40 Din. Sprejeto.

3. Občni zbor je sklenil, naj novi odbor sestavi naredbo v pospeševanju in zaščiti čebelarstva s končnim besedilom in jo odda banski upravi v potrdilo.

4. Občni zbor je sklenil, naj odbor prouči vprašanje o zavarovanju čebelarjev za razne nezgode in sestavi potrebna pravila. Zavarovanje pa naj bi bilo za člane neobvezno.

5. G. župnik Peternel je prebral resolucijo, ki naj bi se odposlala vsem uredništvom naših časopisov s prošnjo, naj uredništva uvažujejo članke, poslane od čebelarjev o raznih čebelarških zadevah, posebno članke o propagandi medu kot zdravila in hrane. Sprejeto.

6. Predlog delegata g. Mlinška, da bi se statistična tabela opazovalnih postaj v Slov. Čebe-

larju skrajšala in prostor porabil za druge članke, je bil odklonjen.

7. Predlog novomeške podružnice, da bi blagovni oddelek dal čebelarске potrebščine podružnicam v razprodajo, je delegat g. Puš umaknil.

8. Predlog podružnice Leskovec-Krško, da bi se članom dajal pri naročbah čebelarških potrebščin 10% popust, je bil izpremenjen v toliko, da se bodo članom dajale potrebščine po sedanji prodajni ceni, nečlanom pa 10 % dražje. Sprejeto!

9. Podružnica Ptuj je predlagala, naj prosi novi odbor finančno ministrstvo v Beogradu, da bi se uvoz angleškega sirupa onemogočil z visoko carino, ker je sirup v veliko škodo domačemu medu. Sprejeto!

10. Predlog novomeške podružnice, da se mil. g. proš. Kalan izvoli za častnega člana, je bil umaknjen, ker je bil g. proš. Kalan izvoljen za častnega predsednika.

11. G. urednik Bukovec je prebral protest proti uvedbi nove ljubljanske mestne trošarine na med in predlagal, naj se protest predloži mestnemu županu. Sprejeto!

12. Delegat g. Šega je predlagal, naj se honorira rev. komisija, ki je imela z revizijo mnogo posla. Občni zbor je sklenil, naj to zadevo uredi novi odbor.

13. Predlog ljubljanske podružnice, naj se blagovni oddelek preseli v boljše prostore, je postal brezpomemben, ker se je zadeva blagovnega oddelka itak že uredila.

14. Končno je občni zbor določil še višino sejin in honorarjev, ki jih plačuje blagajna glavnega odbora.

Po končanih »Slučajnosti« se je g. predsednik zahvalil vsem delegatom za sodelovanje in zaključil občni zbor. Tajnik.

Društvene vesti.

Vsem čebelarjem in blagajnikom podružnic. Odbor čebelarškega društva je sklenil, da se blagajna upravnega oddelka loči od blagajne blagovnega oddelka. Zato ima upravni oddelek svoje položnice, blagovni oddelek pa svoje. Na položnicah je naslov za ta ali oni oddelek natančno označen. Upravni oddelek sprejema zneske za članarino, oglase, stare letnike itd. Blagovni oddelek pa sprejema izključno le zneske za naročene čebelarске potrebščine. Da ne bo zmešnjav in nepotrebnega pisanja, prosim vse čebelarje in posebno blagajnike podružnic, da pri pošiljanju denarja pazijo na položnice. — Tajnik.

Kongres v Osijeku. Ob priliki kongresa čebelarških društev in razstave medu, ki se bo vršila v Osijeku od 23. do 26. avgusta t. l., se bo vršila tudi skupščina »Zveze čebelarških društev«, in sicer

dne 22. avgusta v Osijeku. Zveza vabi na kongres in na razstavo pa tudi na skupščino vse čebelarje in zastopnike posameznih čebelarških društev in podružnic. Prometno ministrstvo je z odlokom M. C. br. 12.678 z dne 3. VII. 1930 dovolilo vožnjo za polovično ceno vsem udeležencem tega kongresa, ozir. skupščine pod navadnimi pogoji. Odbor osrednjega društva v Ljubljani vabi vse slovenske čebelarje, da se po možnosti udeležijo tega praznika jugoslovanskih čebelarjev. — Tajnik.

Kongres in razstava medu v Osijeku. Čebelarško društvo v Osijeku je poslalo »Prijavnico« za razstavo medu, ki bo v Osijeku od 23. do 26. avgusta t. l. Na prijavnici je treba izpolniti naslednje podatke: Vrsta meda, letina pridelka, vrsta posode in številka, koliko je medu v kantih, koliko vsega medu, cena za kg, opazka. Med je treba poslati najkasneje do 20. avgusta v Osijek. Nadaljnja pojasnila za razstavo so tale:

1. Dobro spravljene pošiljke je nasloviti na »Pčelarsko društvo v Osijeku I, Jägerova škola«.

2. Med v steklenicah mora biti okusno opremljen. Okusne kozarce iz belega stekla s kovinskim

pokrovom prodaja tvrdka Radanović i Butković v Osijeku I, in sicer po 13 Din za 1 kg vsebine, 11 Din za $\frac{1}{2}$ kg, 9 Din za $\frac{1}{3}$ kg, 7-50 Din za $\frac{1}{4}$ kg.

3. Dopustni so tudi drugačni kozarci podolgaste oblike z 1 kg ali pa $\frac{1}{2}$ kg vsebine. Zaprti morajo biti s pergamentnim papirjem in opremljeni z lično etiketo.

4. Prezema se tudi med v pergamentnih lončkih »Monocon«, ki se dobe pri tvrdki Braća Bećarac v Dubrovniku.

5. Kozarci z medom morajo biti spravljani v trdnih zabojskih in dobro omotani.

6. Med v satju (v satnikih, boksasih) mora biti zavit v prozoren papir in dobro omotan.

7. Pločevinaste posode za med morajo biti okusne zunanosti, dobro spravljene in zaprte s svinčeniimi plombami. Na posodi mora biti lična etiketa z naslovom pošiljalca in z označko količine vsebine.

8. Kdor hoče razstaviti med v kozarcih, ga mora poslati najmanj 3 enako velike kozarce.

9. Razstavno blago mora lastnik poslati na svoje stroške, nazaj ga pa dobi brezplačno (ako ne bo prodano). Večje količine je pošiljati v zabojih po železnici.

10. Drugi čebelarški pridelki se ne sprejemajo.

Nekaj prijavitelj je tajništvo razposlalo nekaterim čebelarjem; kdor bi jo rad imel, naj jo z dopisnico naroči pri tajnistvu. Zeleti bi bilo, da se te razstave medu udeleži kar največ naših čebelarjev.

Predavanja: Dne 22. junija t. l. se je vršil v Ljutomeru celodnevni čebelarški tečaj, ki ga je vodil g. Jurančič. Predavanja se je udeležilo 25

čebelarjev, ki so z zanimanjem sledili teoretičnim in praktičnim izvajanjem g. predavatelja. Tema: Pomladno in poletno opravilo pri čebelah.

Dne 29. junija t. l. pa je predaval g. prof. Verbič o reji matic, o plemenjakih in o opravilih v A.-ž. panjih. Predavanja, ki je bilo celodnevno, se je udeležilo 18 čebelarjev.

Dne 29. junija je predaval tudi g. Peternel v Braslovčah o prestavljanju, satnicah, A.-ž. panju itd. Predavanja se je udeležilo 51 čebelarjev.

Pavlinove stiskalnice. Pred nekaj meseci je naš blagovni oddelek razposlal večje število načrtov za Pavlinove stiskalnice. Pri teh stiskalnicah so potrebni posebni železni vijaki. Take vijake je natančno po načrtu naredila nekaj komadov strojna tovarna R. Willman v Ljubljani, Slomškova ulica. Kdor ga želi, naj se domeni direktno s firmo.

Časopisna reklama. Zbiramo gradivo za časopisno reklamo, s katero si hočemo pridobiti kupovalce za med. Na poziv v Sl. Č. v zadnji številki, da bi nam pošiljali tudi člani razne spise, ki bi bili uporabni za časopisno reklamo, pa se je do danes oglasil le eden. Potrebujemo mnogo gradiva najrazličnejše vsebine, zato prosimo še enkrat vse čebelarje, pošiljajte nam prispevke! Vse bomo porabili. Tajnik.

Pošiljanje denarja od članov provzročaja tajniku mnogo nepotrebnega pisarjenja, zlasti ker mnogi ne napišejo na položnico, za kaj denar pošiljajo. Prosim vse čebelarje, naj pri vsaki pošiljki zapišejo zgoraj na položnico, v kakšen namen je denar. To bo poslovanje zelo olajšalo.

Podružnične vesti.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v sredo, dne 6. avgusta t. l. ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

V Ljutomeru je bil dne 22. junija t. l. celodnevni čebelarški tečaj. Vodil ga je stari praktik g. Jurančič. Ko se je peljal prejšnji dan v Cezanjevce, je po nerodnosti nekega motociklista tako padel s kolesa, da si je pod levim očesom zasekal v lice globoko rano. G. Ribič ga je obvezal in je kljub bolečinam drugi dan predaval. Popoldne je predaval po osmi maši v meščanski šoli o opravilih od prvega pomladanskega izleta do julija meseca. Ker je bila v Razkrižju in Cezanjevcih telovska procesija, ni bila udeležba baš sijajna. Poslušalcev je bilo 15. Popoldne pa je nadaljeval predavanje v čebelnjaku g. Dunaja v Cezanjevcih. Udeležilo se ga je 10 poslušalcev. Dajal nam je nasvete glede naprave novega čebelnjaka, ki naj ima 3 dobre lastnosti: 1. naj bo svetel, 2. prostoren in 3. tako zaprt, da ne bodo mogle čebele noter.

Popoldne smo zaključili ob petih. Potem smo prisledili okoli mize ob dobri medicini, ki jo je prava dan točil g. Dunaj. Tedaj je tajnik poročal o tečaju za zatiranje čebelnih kužnih bolezni, ki se je vršil v velikih noči v Ljubljani in se ga je on udeležil. Nato je glavni delegat g. Ribič poročal o občnem zboru. Polni navdušenja za čebelarstvo smo se nato razšli.

Občni zbor ljubomerske podružnice se je vršil dne 15. decembra 1929. V preteklem letu je bil občni zbor dne 9. decembra 1928. Izvoljen je bil stari odbor. Le tajniško mesto je zavzel Stanko Zavrtnik. Na občnem zboru se je sklenila resolucija zoper preobilni dovoz v ajdovo pašo. Odpo-

slala se je oblastnemu komisarju v Maribor. Zraven tega se je tikala tudi nastavitve veterinarjev čebelarjev, kredita za čebelarstvo, naj bi se prisilil vsak čebelar k pristopu k društvu pravnim potom, naj se pospeši dovršitev čebelarkega zakona in končno smo prosili še podpore za člana Lešnika, ki mu je gniloba uničila 46 družin, pa ne po njegovih krivdi.

Predavanj smo imeli v preteklem letu dvoje: dne 14. aprila nam je predaval g. Evžen Antauer, šolski upravitelj iz Tišine o življenju čebel, anatomijo čebel in čebelnih boleznih. Ker nam je govoril do srca, smo ga še dne 21. julija obiskali na domu in nam je vse praktično pokazal. Dne 7. julija pa nam je govoril iz prakse g. Josip iz Celja. Pri obeh predavanjih je bilo lepo število poslušalcev, Odbor se je sestel ok seji dvakrat. Dne 24. marca 1929 smo sklenili, da se udeležimo razstave, ki se je vršila od 11. do 18. avgusta v Ljutomeru, in smo v to svrhu izvolili pripravljalni odbor. Žal pa glavni odbor ni imel smisla za to pango gospodarstva in so nas potiskali iz kota v kot. Razstave se je udeležilo tudi več drugih čebelarjev, n. pr.: Valentin Noč iz Škofje Loke (pecivo in žive čebele, ki pa so se mu žalibog med vožnjo zadušile), Tomaž Novak iz Štrigove, Komeč iz Ptuja, Mursa iz Krapja itd. Dne 15. septembra 1929 smo prereševali, kako bi najlaže spečali naš lanski obilni pridelek. Glede na to smo ponudili Ritzmanu la ajdovec, ali ni bilo žal nobenega odgovora. Vprašali smo tudi drugam, ali ga še do danes nismo spečali in ima podružnica veliko ajdovca (pitanca) na prodaj! Upali smo v čebelarstvo zadruge, pa tudi to upanje nam je šlo po vodi.

Stanko Zavrtnik, tajnik.

Drobiž.

Ali prenašajo čebele jajčeca? Kot prispevek k temu nerešenemu vprašanju objavljam, da je g. ravnatelj A. Arko pri nekem panju, ki ga je prestavil (prevesil) dne 29. maja t. l., našel pri reviziji dne 7. junija v medišču lep matičnik, v njem pa dva dni staro jajčece. Sicer je bila v medišču še druga zalega, toda večinoma že pokrita. Jajčec ni bilo nikakih, to je samo ob sebi umljivo, ako vpoštevamo, da je od dneva prestavitve zalege iz plodišča v medišče pa do dneva revizije preteklo že devet dni.

Nezmislno bi bilo, ako bi kdo mislil, da se je matica po prestavljanju splazila skozi rešetko, zalegla matičnik in se vrnila v plodišče. Če bi bila našla matica pot v medišče kljub rešetki, bi bila brez dvoma gori ostala, ker je bilo medišče takrat še polno zalege.

Popolnoma upravičeno lahko trdim, da so čebele jajčece prenesle. Vsako drugo sklepanje bi bilo nelogično.

Kadar panj prelega, je to težko ugotoviti, ker se to na čebelah ne pozna. Čestokrat ugotovimo to šele pri jesenski reviziji, ko najdemo kak posamezen prazen matičnik, ki se mu pozna, da ni iz prejšnjega leta. Sicer pa čebele starih matičnikov ne trpe dolgo in jih večinoma kmalu podro.

Letos junija meseca sem stikal po panjih. V enem sem našel na krajnem satu posebno lep matičnik, v njem pa že skoro doraslo matično žerko. Osupnil sem, ker je bil matičnik potegnen sredi sata, ki je bil čez in čez zanesen z novim medom. Niti v eni celici ni bilo zalege. Tudi sosednji sat je bil zalit z medom in obnožino. Panj sem pregledal in našel, da ima matico, ki je še neovirano zalegala. Drugega matičnika nisem našel.

Panj sem opazoval, da bom videl, kaj bo. Matica se je izlegla, pa se je izgubila na prahi, vsaj tako domnevam, kajti 20. julija sem našel v panju na drugem mestu nov zaležen matičnik, osem dni nato pa lepo mlado matico in starko seveda tudi.

Zakaj je ta panj prelegel, mi je uganka, ker je stara matica lanska in izvrstna? Ali je stara matica prelezla medeni sat in zalegla matičnik na popolnoma medenem satu? Saj ni verjetno, da bi bila sama sebi jamo kovala! Čebele so prenesle jajčece na skrajni sat!

Če more kdo dokazati, da to ni mogoče, pa naj. Jaz že ne morem dokazati, da so jajčece čebele prenesle...

Letošnji pridelek medu v Jugoslaviji doslej ni posebno zadovoljiv. Dobra paša je bila le

ponekod. V Vojvodini so doslej še dosti dobro opravili in pridelali precej akacijevca, čeprav ne posebno mnogo. Tudi v Srbiji se ni cedit med kakor v obljubljeni deželi. Dež, veter in hlad so jako vplivali na medenje akacije, travniško pašo je pa ponekod domačega uničila moča. Po nekaterih krajih Bosne in Hercegovine so čebele nabrale precej žajbljevega ali kaduljnega medu, lipovca in od travniških cvetlic. Obilice medu pa tudi v tej zemlji ni. Dalmacija se letos ne more prav nič pohvaliti. Glavno pašo na pravi kadulji niso mogle čebele izkoristiti, ker je bilo vreme neugodno. Slavonija ne izkazuje nikakega posebnega uspeha, pa tudi ne slabega. Hrvatska je v splošnem opravila slabo, ako izvzamemo Hrvatsko Primorje, kjer so natočili precej kaduljevca.

V celoti lahko rečemo, da je bila letina doslej bolj slaba nego dobra.

Kontrola medu. Že pred več leti sem v »Sl. Č.« opozarjal, da je potrebna kontrola medu. Sedaj se dogaja, da prodajajo nečist in negoden med, ki jemlje sloves poštenemu, skrbno prečiščenemu domačemu. Marsikak član našega društva je že doživel, da v vsakem pogledu brezhibnega medu ni mogel prodati, dočim je bilo na trgu mnogo najslabšega medu.

Da ščitimo koristi naprednih čebelarjev, ki se trudijo, da oddajajo le brezhiben med, je odbor osrednjega društva sklenil, da uvede kontrolo medu.

Čebelar, ki bo imel med naprodaj, bo to prijavil vodji kontrole. Med bodo preizkusili določeni pregledniki, in ako bo ustrežal predpisani kakovosti, prejme čebelar dovolilo, da ga sme prodajati kot od društva pregledanega. V pregled bo smel čebelar dati le lastni pridelek. Poskrbljeno bo, da se kontrolni trakovi in plombe ne bodo mogli zlorabiti.

Stroški za pregled medu bodo zelo majhni. Dobiček, ki ga bo imel čebelar od kontrole, bo pa, da bo vsak kupec kontroliranega medu že vnaprej vedel, da je blago v vsakem pogledu dobro, zlasti pa, da je pristno in nepokvarjeno.

Kontrolirani med bo imel tudi višjo ceno, kar je povsem upravičeno, ako vpoštevamo, da ima čebelar s temeljitim čiščenjem dosti več dela.

Nasprotno bo pa slab med težko našel kupca, ker se bo poskrbelo, da bodo konsumenti poučeni o vrednosti pregledanega medu.

Sklep glede uvedbe kontrole medu je društvo storilo s prepričanjem, da bo s tem va-

rovalo koristi svojih članov in otežkočilo prodajo ponarejenega, vodenega, nečistega in pokvarjenega medu. Od društvenih članov, oziroma od naših podružnic pa pričakujemo, da bodo to akcijo prav živahno podprli.

Podatki o poslovanju čebelarke zadruga v Zagrebu za l. 1929. Vrednost blaga 1. jan. 1929 90.637 Din, nabava blaga l. 1929 355.000 Din, vrednost prodanega blaga 423.00 Din, in sicer 12.000 kg medu 251.000 Din, 1700 kg voska 84.000 Din, čebelarskih potrebščin 88.000 Din, celotni dobiček 71.437 Din, režijski stroški 71.124 Din; čisti dobiček 312 Din.

Zadruga je prevzela od zadružnikov 16.000 kilogramov medu in 1900 kg voska. Skoraj vso to množino je prodala na domačem trgu, ker je bil izvoz v inozemstvo nemogoč.

Zadruga ima 341 članov z deleži v višini 28.125 Din.

Med je zadruga prodala približno po 20 Din kilogram, vosek pa po 49 Din kilogram. Zagrebško občinstvo konsumira prav mnogo medu in ima zaradi tega zadruga dobre uspehe pri prodaji medu na drobno.

Čebelne kužne bolezni so se v naši državi precej razširile in je velika nevarnost, da se še bolj razpasejo, ako ne bomo pravočasno začeli z zatiranjem teh bolezni. Nevarnost je tem večja, ker državna uprava ničesar ne stori, da bi se začela sistematična borba proti čebelnim boleznim. Tako piše beogradski »Pčelar« v letošnji julijski številki. Članek je zanimiv in opozarjam nanj tiste, ki so prvi poklicani, da zatirajo živalske kužne bolezni. Pri tej priliki naj mi pa bo dovoljeno pristaviti še to, da je našemu čebelarstvu preklicano malo pomagano, ako ugotovljamo kužne bolezni po raznih čebelnjakih in ta dejstva na kratko objavljamo v časopisu, veseleč se, da smo to ali ono bolezen vendarle zasledili tudi pri nas, ne storimo pa ničesar, da odstranimo nevarnost, ki grozi drugim čebelarjem. Dolžnost za pobijanje kužnih bolezni spada v področje državne uprave in njenih organov, zato se nadejamo, da bodo ti organi storili svojo službeno dolžnost.

Prispevek h čebelarški kroniki. Neka naša čebelarska podružnica je prosila za prireditve predavanja. Osrednje društvo je poskrbelo za predavatelja in določilo dan za predavanje. Podružnica je pa za udeležbo tako dobro poskrbela, da so se predavanja udeležili le trije čebelarji.

Saj sem že povedal, da že vse vemo in vse znamo in da so predavanja in tečaj odveč. V

bodoče bo moral predavatelj pripeljati s seboj tudi poln avtobus poslušalcev. Da bo pa bolj vlekel in da bo bolj fletno, bo imel s seboj vse, kar je potrebno za razvedrilo: radio, kino in harmoniko. Morda bi bilo umestno, ako bi se pri takih prilikah čebelarjem kazal sam zlodej v špirlitu namočen?

Zažičevanje satnic nekaterim čebelarjem še vedno dela preglavice. Tožijo, da se jim satnice preveč vijejo. Tega so krivi sami. Satnico naj polože na žičen satnik, potem pa na solnce z njo, da se prav dobro ogreje. Nato pa naglo z razgretim kolescem po žici, dokler je satnica še topla. Kdor dela na ta način, se mu ni bati, da bi se satnice vile. Poskusite, pa se boste prepričali, da tiči baš v segrevanju satnic vsa skrivnost pravičnega zažičevanja.

Letošnji čebelarški juriš na Krim ni prinesel čebelarjem uspeha. V začetku junija meseca so prihajali v Ljubljano »ogledniki« izpod Krima in kazali raznovrstno listje, ki je bilo pokapano od mane. V čebelarskih vrstah je završalo in začele so se pomikati na Ižansko cele čebelarske karavane. Najhitrejši so bili mali čebelarji. Za njimi so udarili lahki topničarji — čebelarji z večjim številom panjev. Ko je pa oče Peter Pavlin prisopihal v Ljubljano in povedal, da so njegovi panji kar čez in čez zaliti, se je pa začela valiti v obljubljeni deželni še težka čebelarska artiljerija. Najbolj živahne so bile izanske ceste v nočeh od 6. do 12. junija. Na vsak kilometer si srečal voz s čebelami: zapravljenčke z nekoliko panji, dere, velike in male, največ pa avtomobilov, ki so se jih čebelarji letos zelo posluževali. Značilno za čebelarsko podjetnost je, da so dovažali čebele pod Krim celo čebelarji iz Kamniškega okraja.

Čebelarški omahljivci so pa ostali doma in ti se sedaj nekoliko muzajo, kajti komaj so čebelarji čebele postavili in je žival okusila jelko, je začela pihati burja, pa je bilo paše naglo konec.

Kdor je peljal zgodaj, ima sedaj v mediščih nekoliko kilogramov medu, ako so njegove čebele močne. Slabiči niso nabrali ničesar.

Nič zato, če smo se letos urezali! Bomo pa prihodnje leto tem boljše opravili, kajti prihodnje leto bo pa jelka zares medila...

Eno pa moramo v čast čebelarjem ugotoviti. Nihče se ni jezil na tega ali onega čebelarja, ki je pripeljal čebele. Nobene zavisti in nagačivosti ali celo zlobe ni bilo opaziti. Tako mora biti v resnični čebelarški bratovščini!

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

blagovnega oddelka »Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani«, Vošnjakova ulica 4, nasproti vrta gostilne pri Novem svetu, veljaven od 1. avgusta 1930 za društvene člane.

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
A. Panj in njega deli.			
1	A.-ž. panj z 9 satniki in verando, najsolidnejše izdelan	290	—
1a	A.-ž. panj z 10 satniki in verando, najsolidnejše izdelan	310	—
Kovinski deli za A.-ž. panj:			
2	Palica, napol jeklena, pocinkana, 38 ali 40 cm	1	—
3	Nosilec za matično rešetko	1	50
4	Tečaj (pant) za vrata	1	50
5	Tečaj za brado		75
6	Mreža, žična, pocinkana, za 1 okence	4	—
6a	Mreža, žična, za okenca, pocinkana, m ²	36	—
7	Zapah za okence		75
8	Polzaporica, manjša, za zaklopnico		25
9	Polzaporica, večja, za vrata		50
10	Matična rešetka, nemškega fabrikata prve vrste, za 1 panj	14	—
10a	Matična rešetka, nemškega fabrikata prve vrste, m ²	140	—
11	Matična rešetka, nemškega fabrikata druge vrste, za 1 panj	8	—
11a	Matična rešetka, nemškega fabrikata druge vrste, m ²	75	—
12	Matična rešetka sestavljena iz kovinskih palčic, 24×13 cm	10	—
13	Kvačice, pocinkane, 1 kg	16	—
14	Razstojišče iz pločevine namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
15	Satnik za A.-ž. panj, nezbit	1	50
16	Zapah za žrelo, kovinski, enostranski	2	—
17	Zapah za žrelo, kovinski, dvostranski	2	—
18	Zapah za žrelo, lesen, s peresom (sistem »Trink«)	1	50
Kovinski deli za A.-ž. panj so:			
6 kom. št. 2, 2 kom. št. 3, 2 kom. št. 4, 4 kom. št. 5, 2 kom. št. 6, 4 kom. št. 7, 2 kom. št. 8, 1 kom. št. 9, 1 kom. št. 10 ali 11, ali 2 kom. št. 12, ¼ kg št. 13, ali 8 kom. št. 14.			
B. Pripomočki za pomirjenje čebel, oziroma za varstvo proti piku.			
23	Brizgalna za roje, izredno močna	120	—
24	Razpršilnik za vodo, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
25	Čebelarsko pokrivalo (kapa) iz žične mreže, s tkanino	40	—
26	Čebelarsko pokrivalo (kapa) z žimnatim vložkom	46	—
27	Pajčolan	30	—
28	Pajčolan z žimnatim vložkom	40	—
29	Čebelarske rokavice	60	—
30	Čebelarska pipa (Dathejeva)	60	—
31	Kadilnik na meh	75	—
32	Samokadilnik »Vulkan«	130	—
33	Euskol, kadilo za čebele, zavojček	6	—
C. Satnice in potrebščine za žičenje.			
38	Deščica za pritrdjevanje satnic	5	—
39	Kolesce za utiranje žice	18	—
40	Luknjač (strojček) za napravo luknjic v satnike	55	—
41	Svetiljka za zalivanje satnic in gretje kolesca (»Gratze«)	42	—
42	šilo za vrtanje luknjic	3	—
43	Žica, najfinejša, originalen, pločevinasti zvitek	6	—

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
44	Žica, fina, domačega izvora, 1 vreteno	4	—
45	Satnice, 1 kg	65	—
46	Satnice v zameno za vosek, 1 kg, odštevši kalo	10	—
D. Pripomočki za delo v panju in izven njega.			
51	Klešče za A.-Ž. panj	28	—
52	Klešče za prečno satje	25	—
53	Zaklopna kozica za odlaganje satov	40	—
54	Sipalnik »Ideal« (»Stojkovič«) za A.-Ž. panj	110	—
55	Sipalnik, lesen za A.-Ž. panj, za 9 ali 10 satov	25	—
56	Strgulja za snaženje A.-Ž. panja	10	—
57	Omelce za čebele	8	—
E. Potrebščine za pitanje.			
65	Pitalnik za A.-Ž. panj iz bele pločevine	16	—
66	Balon (»Gerstung«) za 1 l, za pitanje v medišču	8	—
67	Podstavek, odprt, za »Gerstungov« balon	8	—
68	Podstavek, zaprt, za »Gerstungov« balon	10	—
F. Matica.			
73	Barva za označevanje matic (garnitura štiri barve)	18	—
74	Matičnice (kletke) raznih vrst od Din 2— do	10	—
75	Matičnice s predelom za hrano, za razpošiljanje po pošti	3	—
G. Točenje, shranjevanje in konzerviranje medu in voska.			
81	Stojalo s podstavkom za odkrivanje satja	135	—
82	Vilice za odkrivanje satja	24	—
83	Nož za odkrivanje satja	10	—
84	Nož za izpodrezavanje satja v kranjičih	10	—
85	Točilo najnovejšega sistema za 3 sate	950	—
86	Posoda za med, pločevinasta, za ½ kg	3	—
87	Posoda za med, pločevinasta, za 1 kg	4	—
88	Posoda za med, pločevinasta, za 2 kg	7	—
89	Posoda za med, pločevinasta, za 5 kg	10	—
90	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg	33	—
91	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg, znotraj vernirana	40	—
92	Čistilnik za med z dvojnim sitom	130	—
93	Sito, dvojno, pločevinasto, za čiščenje medu	60	—
94	Stekleničica za pošiljanje vzorca medu	3	—
95	Topilnik za vosčine	80	—
H. Razno.			
101	Gonilo za točilo, najnovejšega sistema (tip Gratze)	200	—
102	Železo, povprečno, za gonilo (tip Gratze)	30	—
103	Štula, odtočna	60	—
104	Odvijač za vijake	3	—
105	Garnitura za zabijanje kvačic (šablone in zabijač)	24	—
106	Tehtnica za opazovalni panj	1100	—

P. n. podružnicam izven Ljubljane, ki bodo naročale čebelarstvo orodje in potrebščine za svoje člane, se bo pri večjem naročilu priznal primeren popust, da bodo stroški za pakovanje in prevoz manjši.